

Volymökning IFO

IFO har under sedan 2018 hanterat en stor volymökning av inkomna orosanmälningar och ansökningar inom barn och unga. I var tredje anmälan som inkommit 2021 förekommer det våld vilket innebär att den per automatik leder till en social utredning. Under våren 2021 låg antalet utredningar på varje socialsekreterare på det dubbla till antalet mot för förgående år. Majoriteten av de utredningar som går till insats blir inte en placering utan hanteras i kommunens egen öppenvård eller via stöd av socialsekreterare alternativt avslutas utan insats. Under 2021 finns det pågående placeringar där problematiken och skyddsbehovet är stora. T.ex. handlar det om placeringar där det förekommit sexuellt våld mellan syskon, psykisk ohälsa och könsdysfori samt flertal ärenden där barn vanvårdats av sina föräldrar och behövt placeras utifrån den bristande föräldraförmågan. Kostnaden för en placering inom området är allt från cirka 3 000 kr till 20 000 kr dygn och individ. En enskild placering påverkar således utfallet kraftigt och ofta handlar det om mer än ett barn per familj som måste placeras.

I de mest komplexa ärendena där det förekommer insatser från psykiatrin har kommunen fått till stånd ett delat kostnadsansvar med Regionen som till viss del hjälper upp resultatet.

Värt att uppmärksamma är att enheten för barn och familj inte haft någon placering vid SiS under hela 2020 samt 2021. Detta som ett resultat i ett ändrat arbetssätt med förstärkt familjehemsvård samt fokus på hemmaplanslösningar i egen regi. Utan det arbetssättet skulle resultatet förmodligen visat på ett större underskott.

Nedan följer statistik över antal inkomna anmälningar och ansökningar på enheten.

År	2018	2019	2020	2021
0-12 år	497	639	628	
13-17 år	297	347	396	
Totalt	794	986	1024	1272

Anledningen till den ökning vi ser för varje år är inte klagjord. De två största anmälarna är förskola/skola samt Regionen. Tillsammans med skolan har vi under flera år satsat på en gemensam process kring samverkan där information och utbildning inom anmälningsplikten har haft en framträdande del. Även med Regionen har vi en levande dialog kring samverkan, främst med barn och ungdomspsykiatrin. Det kan antas var en del i den ökning vi ser, dvs. att benägenheten att anmäla ökat från myndigheter och privatpersoner. En annan

aspekt kan vara att det faktiska antalet barn och unga som far illa ökar. Vad som avgör antalet barn far illa i ett samhälle är en ytterst komplex fråga både enskild och på strukturellt nivå och svaret finns inte bara hos socialförvaltningen. Klarlagt är dock att andelen ärenden som behöver stöd från socialförvaltningen ökar kraftigt och därmed också kostnaderna för de insatser som behövs för att tillgodose barnens rätt till en skälig levnadsnivå. Vi kan inte se någon avmattning i antalet ärenden som aktualiseras under första månaderna 2022 utan volymerna ligger kvar på fortsatt höga nivåer.

Inom vuxenstöd har antalet ärenden inom samma tidsperiod inte ökat i samma omfattning enligt tabellen nedan:

År	2018	2019	2020	2021
Anmälningar	235	237	243	245
Årsplaceringar HVB	10	8	8	12
Årsplaceringar VINR	5	1	1	2

Inom vuxenstöd ses däremot en ökning av den reella problematiken hos målgruppen som vi möter. Missbruket bland de som blir aktuell är ofta mycket destruktivt och balanserar ofta till att vara fatalt varför tvångsåtgärder enligt LVM har ökat under perioden. Det är målgruppen unga vuxna som i majoritet står för andelen placeringar som är kostnadsdrivande. Men även i målgruppen 65 år och äldre syns en ökning av antalet ärenden där mycket destruktiv alkoholkonsumtion kopplat till ensamhet gör att placering på institution är nödvändigt för att personen inte ska dö av sitt drickande. Det destruktiva missbruket hos målgruppen unga vuxna är en trend som pågått under några år bakåt och där syns inte heller någon nedåtgående trend utan fortsätter ligga kvar på samma nivå.

På vuxenstöd utreds även insatser kopplade mot socialpsykiatri, där har antalet köpta boendeplatser SÄBO legat konstant på fyra under flera år men under 2021 inkom flertalet ansökningar om SÄBO-plats och två nya beslut fattades så nu är antalet uppe i 6 externa tjänsteköp för SÄBO. Kopplat till detta genomförs nu en utredning om förutsättningar för att driva SÄBO i egen regi. Nedan följer en tabell över utfall på placeringar inom både barn och vuxna, observera att prognosen för 2022 är osäker då endast två månader av året passerat och prognosen är linjär utefter dessa. I utfallet ingår alla placeringsformer, familjehem, stödboende, HVB och särskilt boende. Siffrorna som redovisas är i tusen kronor.

År	2018	2019	2020	2021	prognos 2022
Barn och unga	28 600	30 284	29 138	38 283	34 686
Vuxna	6 798	6 413	8 355	10 642	16 807

Sammanfattande bedömning

Den volymökning och kostnadsläget vi ser kopplat till denna bedöms som varaktigt då den pågått under flertalet år. Timrå kommun är inte ensam i denna utveckling utan det är något som även återspeglas bland övriga kommuner i länet. Det finns inga indikationer på att antalet ärenden kommer sjunka inom överskådlig framtid utan kommer förmodligen ligga kvar på samma höga nivåer. Prognosen för 2022 visar på en negativ budgetavvikelse om ca 11 mkr.